

Správa o ochrane osobných údajov za rok 2020

Slovenská republika

Publikované 1.1.2021

NAVIGÁCIA

- [Legislatívne udalosti](#)
- [Rozhodnutia Úradu](#)
- [Judikatúra](#)
- [Ďalšia činnosť Úradu](#)
- [Zhrnutie](#)

Vážení klienti a kolegovia,

Viacerí z Vás ste nás požiadali, aby sme zosumarizovali udalosti, ktoré sa na Slovensku udiali v oblasti ochrany osobných údajov za rok 2020. Rozhodli sme sa vyhovieť tejto výzve a to najmä ako prejav vďaky za našu spoluprácu v uplynulom roku. Nesmierne si vážime dôveru našich klientov, ktorí nám umožňujú špecializovať sa na oblasť práva, ktorá má dlhodobú perspektívu a ktorá nás profesijne baví a naplňa.

Veríme, že aj týmto gestom pomôžeme k posunutiu debaty v tejto oblasti správnym smerom.

Želáme Vám veľa úspechov v roku 2021.

- Váš tím Digital Legal

Určite viete, že Úrad na ochranu osobných údajov SR (ďalej len „Úrad“) vydáva [výročné správy](#), ktoré však od príchodu GDPR pokrývajú obdobie medzi 25. a 24. májom nasledujúceho roka. Tieto výročné správy sa týkajú skôr štatistik o činnosti Úradu. V tejto správe sa pozeráme na vývoj zo širšieho pohľadu a popisujeme z nášho pohľadu kľúčové udalosti rozdelené do týchto kategórií:

- i. legislatívne udalosti;
- ii. rozhodnutia Úradu;
- iii. judikatúra; a
- iv. ďalšia činnosť Úradu.

Naším cieľom bolo zachytiť čo najviac udalostí, ale nie je v našich silách zachytiť všetky udalosti. Ak by Vám v tejto správe chýbala zaujímavá udalosť, dajte nám prosím vedieť. Radi ju doplníme.

1. Legislatívne udalosti

Pandémia COVID-19 priniesla oveľa väčší verejný a mediálny tlak na kvalitu právnych predpisov vo všeobecnosti, ale aj vo vzťahu k ochrane osobných údajov a súkromia. Skupina opozičných poslancov v marci napadla na Ústavnom súde SR novelu § 63 zákona o elektronických komunikáciách. Na základe [uznesenia Ústavného súdu SR](#) bol zúžený rozsah údajov, ktorý telekomunikační operátori poskytovali Úradu verejného zdravotníctva SR.

Zákon o ochrane verejného zdravia (355/2007 Z. z) bol v priebehu roka novelizovaný viac krát, pričom najväčšia novela z pohľadu ochrany osobných údajov sa týkala používania mobilných aplikácií na sledovanie dodržiavania domácej karantény a trasovania kontaktov. Nová samostatná časť zákona ([§ 60a až § 60e](#)) bola pokusom o zavedenie náležitostí právnych predpisov podľa čl. 6 ods. 3 GDPR a zároveň pokusom o zavedenie záruk za ochranu práv a slobôd dotknutých osôb. Táto novela nebola napadnutá na Ústavnom súde SR a ani nebola v praxi spochybnená Úradom, ktorý na základe nej aj vykonal kontrolu aplikácie karantény. Neskôr táto novela vyvolala záujem v Českej republike, pri prijímaní obdobnej úpravy.

Ďalšiu [novelu](#) zákona o elektronických komunikáciách, ktorou sa plánovala zaviesť povinnosť operátorov poskytovať Úradu verejného zdravotníctva SR telefónne čísla a navštívené rizikové krajiny už prezidentka nepodpísala.

Do 21. decembra 2020 mali všetky členské štáty povinnosť implementovať smernicu č. 2018/1972 zvanú „[Európsky kódex elektronických komunikácií](#)“, na ktorú bude terminologicky a rámcovo nadväzovať aj nové ePrivacy nariadenie. Hoci sme v priebehu apríla zachytili informácie, že má existovať na Ministerstve dopravy, pôšt a telekomunikácií SR pracovná skupina zaoberajúca sa témou ePrivacy, do dnešného dňa nebola smernica 2018/1972 implementovaná a nebolo začaté ani medzirezortné pripomienkové konanie.

Čo ukazuje prienik GDPR, zákona o ochrane verejného zdravia a zákona o elektronických komunikáciách za uplynulý rok je, že v štáte neexistuje nezávislý orgán, ktorý by dokázal zabezpečiť súlad národných právnych predpisov s predpismi ako je GDPR a ePrivacy smernica. Táto agenda je riešená ad hoc, neriadene a bez rozpočtu, čo [potvrdil vo svojej správe aj NKÚ](#). Poradné úlohy Úradu pri prijímaní legislatívy zlyhávajú. Na Slovensku chýba dozorný úradník po vzore Európskeho dozorného úradníka ([EDPS](#)), ktorý by pomáhal zodpovedným osobám štátu v jednotnom prístupe.

Je alarmujúce, že po viac ako štyroch rokoch od prijatia GDPR nie je súčasťou nášho legislatívneho procesu legislatívne posúdenie vplyvu (*data protection impact assessment*) podľa čl. 35 ods. 10 GDPR. Pritom podľa [českého úradu](#) má byť súčasťou všeobecnej časti dôvodovej správy.

2. Rozhodnutia Úradu

Neexistuje ucelený prístup ku všetkým rozhodnutiam Úradu. Niektoré rozhodnutia sú medializované, ale väčšina sa nedostane na verejnosť, najmä ak účastníci správnych konaní nevyužijú rozklad a následne nepodajú správnu žalobu. Cez info-zákon sa nám v priebehu roka podarilo dostať k viacerým rozhodnutiam, pričom nižšie sumarizujeme vybrané z nich. Väčšina z týchto rozhodnutí sa už týka spracúvania osobných údajov v režime podľa GDPR po 25. máji 2018, niektoré spracovateľské operácie sa však začali ešte v režime zákona 122/2013 Z. z. Ak ide o súkromné spoločnosti, radšej neuvádzame ich obchodné mená. Ak by Vás ale niektoré rozhodnutie zaujalo, vieme zaslať kópiu rozhodnutia na vyžiadanie.

Účastník konania	Zhrnutie rozhodnutia	Pokuta
Dopravný podnik Bratislava	Pokuta bola po rozklade znížená z pôvodných 29,800 eur a bola udelená v súvislosti s kamerovými systémami v dopravných prostriedkoch a na zástavkách MHD. Porušenia sa týkali: a) neprepojenia jednoduchého oznamu „monitorovaný priestor“ s podrobnejšími informáciami, ktoré sa nachádzali v privacy policy na webe; b) príliš dlhá doba uchovávaní – v jednom prípade mal záznam 23 dní pričom doba uchovávaní bola stanovená na 15 dní; c) rozsah monitorovaného priestoru bol údajne zbytočne široký a snímal aj okolitý verejný priestor a osoby, ktoré neboli cestujúcimi. Úrad neakceptoval námietky Dopravného podniku, že: a) je jediným a notoricky známym poskytovateľom MHD v Bratislave a preto každý cestujúci vie, kde má nájsť dodatočné informácie; b) išlo o jediný zistený prípad nevyznamenania záznamu, nie o plošný nedostatok; c) technická norma stanovuje dĺžku nástupíšť a nie je možné kamerami nesnímať aj nástupnú hranu zastávok. Zaujímavosťou je, že Úrad sa v rozhodnutí snažil spochybniť aj samotné oprávnenie dopravného podniku zabezpečovať verejný poriadok a predchádzať kriminalite, za nedostatok právneho základu však pokutu neudelil.	20 000 eur
Dopravný podnik Bratislava a spoločnosť vymáhajúca pohľadávky	Dopravný podnik Bratislava v novembri 2017 počas verejnej obchodnej súťaže sprístupnil 4 záujemcom a administrátorovi zoznam 30-40 tisíc pohľadávok podniku s uvedeným osobných údajov jednotlivých dlžníkov (nezaplatené cestovné lístky). Na základe tejto verejnej obchodnej súťaže došlo k postúpeniu (predaju) pohľadávok na spoločnosť, ktorá začala s ich vymáhaním. Pokuta bola uložená za neexistenciu právneho základu na dané sprístupnenie podľa § 9 zákona č. 122/2013 Z. z. Dopravný podnik nevedel preukázať, že dané sprístupnenie údajov bolo realizované na právnom základe osobitného predpisu, na ktorý odkazoval evidenčný list informačného systému bez jeho špecifikácie. Existenciou verejného alebo oprávneného záujmu sa dopravný podnik ani Úrad detailne nezaoberali, pritom iný právny základ prakticky neprichádza pri postúpení pohľadávok do úvahy.	10 000 eur
Poistovňa	Poistovňa dostala pokutu za porušenie čl. 12 ods. 3 GDPR z dôvodu, že nevybavila žiadosť dotknutej osoby bez zbytočného odkladu, najneskôr do jedného mesiaca od podania. Nevybavenie bolo spôsobené nedbanlivosťou a zlyhaním konkrétneho zamestnanca. Úrad zároveň uložil opatrenie, ktorým sa mal predmetný zamestnanec preškoliť. Pôvodná pokuta vo výške 10 000 eur bola znížená na 9 000 eur.	9 000 eur

Účastník konania	Zhrnutie rozhodnutia	Pokuta
Súkromia spoločnosť	Časť účtovníctva súkromnej spoločnosti určenej na skartáciu bola nájdená občanom v čitateľnej podobe v blízkosti zberného dvora, pričom bola voľne prístupná verejnosti a obsahovala veľký rozsah osobných údajov. Úrad vyhodnotil postup ako porušenie ochrany osobných údajov a zároveň porušenie primeranej úrovne bezpečnosti pri likvidácii osobných údajov.	7 000 eur
Základná škola	Pokuta bola udelená základnej škole za to, že: a) zverejnila na YouTube video zachytávajúce žiakov školy bez právneho základu; b) poskytla tretím stranám fotografie žiakov bez právneho základu, v dôsledku čoho sa objavili na iných zahraničných webstránkach; c) zverejnila mená a priezviská jedenástich žiakov na obale motivačného školského CD bez súhlasu rodičov; d) neexistovali zdokumentované pokyny podľa čl. 29 GDPR pre zástupkyňu riaditeľky školy k danému zverejneniu na YouTube; e) nevybavila žiadosti dotknutých osôb – rodičov.	6 000 eur
Obchodný reťazec	Obchodný reťazec dostal pokutu za porušenie čl. 12 ods. 3 GDPR z dôvodu, že nevybavil žiadosť dotknutej osoby bez zbytočného odkladu, najneskôr do jedného mesiaca od podania. Žiadosť bola prevádzkovateľom vybavená v lehote viac ako dvoch mesiacov. Nevybavenie bolo spôsobené zlyhaním konkrétneho zamestnanca. Úrad však v rozhodnutí nespochybnil právny základ plnenia zmluvy a oprávneného záujmu vo vzťahu k osobným údajom týkajúcim sa vernostnej karty. Rovnakú pokutu za obdobné porušenie potvrdil Úrad ešte jednému inému obchodnému reťazcu.	3 500 eur
Obec	Obec podľa Úradu bez právneho základu zverejňovala na svojom webe osobné údaje osoby, ktorá v obci zastávala funkciu a zároveň si obec nespĺnila povinnosť vymenovať a v informačnej povinnosti uviesť kontaktné údaje zodpovednej osoby. Úrad priznal, že občania obce mali právo byť informovaní o odvolaní danej osoby z verejnej funkcie, ale na splnenie tohto účelu podľa úradu nebolo potrebné zverejniť aj miesto trvalého bydliska danej osoby. Inej obci uložil úrad za zverejnenie rodných čísel v rámci povinne zverejňovaných zmlúv pokutu 4 000 eur.	3 000 eur
Dražobná spoločnosť	Dražobnej spoločnosti, ktorá prevádzkuje portál s prehľadom dražených nehnuteľností, uložil Úrad pokutu za to, že pri jednom inzeráte zverejnila bez právneho základu fotografie interiéru rodinného domu, ktoré zachytávali fotografie členov rodiny umiestené nad krbom. Predmetné fotografie boli aj súčasťou znaleckého posudku. Dražobná spoločnosť tento nedostatok neodstránila po výzve dotknutej osoby.	3 000 eur

Účastník konania	Zhrnutie rozhodnutia	Pokuta
Finančný agent	Finančný agent porušil zásadu zákonnosti tým, že nedisponoval právnym základom na telefonické kontaktovanie osoby, ktorá nebola existujúcim klientom. Počas telefonického rozhovoru finančný agent údajne disponoval informáciami o uzatvorených poistných produktoch danej osoby, ale neskôr vo vyjadrení tieto informácie poprel. Kontakt mal finančný agent získať neformálnym odporúčením od iných klientov poznačením na papier (bez uchovania v el. forme) a právnym základom mal byť oprávnený záujem s poukazom na § 5 ods. 2 zákona o finančnom sprostredkovaní, ktorý definuje potenciálneho klienta. Úrad túto argumentáciu neakceptoval, nakoľko neexistovali primerané očakávania dotknutej osoby o možnom spracúvaní. Finančný agent zároveň porušil čl. 12 ods. 5 GDPR tým, že vyžadoval notársky overený podpis na žiadostiach dotknutých osôb. Zaujímavé je, že pokuta bola uložená len za notársky podpis, nie za právny základ. Je možné, že Úrad sa vyhýbal pokutovaniu z dôvodu § 62 zákona o el. komunikáciách, ktoré by malo patriť do právomoci „telekomunikačného úradu“. Toto ustanovenie rozhodnutie ani nespomína.	2 600 eur
Obec	Obec dostala pokutu za to, že bez právneho základu zverejnila prostredníctvom zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva rodné číslo fyzickej osoby, s ktorou obec uzatvorila darovaciu zmluvu. Táto zápisnica bola zverejnená na webovom sídle obce ako aj na úradnej tabuli obce. Pôvodná pokuta vo výške 3 000 eur bola rozkladovým rozhodnutím predsedníčky znížená.	2 500 eur
e-shop	Prevádzkovateľ dostal pokutu za to, že nedisponoval právnym základom na spracúvanie údajov neregistrovaných návštevníkov svojho e-shopu na marketingové účely. Vopred označené políčko zo zasielaním newsletteru nebolo Úradom akceptované ako platne udelený súhlas. Úrad v tomto rozhodnutí zároveň potvrdil, že advokáti a advokátske kancelárie s poukazom na § 18 ods. 6 zákona o advokácii typicky vystupujú v postavení samostatných prevádzkovateľov, nie sprostredkovateľov.	2 500 eur
Poskytovateľ estetických medicínskych služieb	Prevádzkovateľ dostal pokutu okrem iného za neposkytovanie informácií pri získavaní súhlasu vrátane možnosti kedykoľvek odvolať súhlas, za chýbajúci účel spracúvania v sprostredkovateľskej zmluve a za nemožnosť „udelenia súhlasu s použitím fotodokumentácie“, ktorá bola súčasťou zdravotnej dokumentácie.	2 100 eur
Mesto	Mesto zverejnilo na svojom webe osobné údaje osoby v rámci povinného zverejňovania zmlúv. Úrad vyhodnotil dané spracúvanie bez právneho základu, čo mesto nenamietalo. Mesto priznalo, že išlo o porušenie ochrany osobných údajov vinou technickej chyby. Pokutu v obdobnej výške za zverejnenie osobných údajov v rámci povinne zverejňovaných zmlúv uložil Úrad aj ďalším obciam alebo mestám.	1 000 eur

Účastník konania	Zhrnutie rozhodnutia	Pokuta
Dopravný podnik Bratislava	Dopravný podnik nevyhovel žiadosti o prístup k údajom, konkrétne ku kamerovým záznamom z dôvodu nevhodného správania revízora, nakoľko postupoval podľa iných predpisov a postupov ako pre ochranu osobných údajov. Úrad vyhodnotil postup ako nevyhovenie žiadosti dotknutej osoby.	1 000 eur
Obchodný reťazec	Prevádzkovateľovi bola uložená pokuta za to, že v dôsledku kybernetického phishingového útoku bola na 4 500 zamestnaneckých emailov zaslaná nevyžiadaná komunikácia treťou stranou.	1 000 eur
Politická strana	Úrad uložil pokutu politickej strane za nevybavenie žiadosti dotknutej osoby v požadovanej lehote.	700 eur

Zdá sa, že najčastejšie pokutovanými subjektami zo strany Úradu boli v roku 2020 obce a mestá. Súvisí to pravdepodobne s tým, že obce a mestá boli medzi prvými v rámci plánu kontrol Úradu po príchode GDPR. Tieto konania a rozhodnutia preto nadobúdajú právoplatnosť najskôr v rokoch 2019 a 2020. Najvyššia pokuta udelená mestu o ktorej vieme, ktorá pochádza ešte z roku 2019, bola vo výške 10 000 eur a týkala sa informačných povinností pri obecnom kamerovom systéme.

Okrem vyššie uvedených boli obciam a mestám uložené aj ďalšie pokuty v rozsahu od 300 do 3 000 eur, pričom najčastejšie porušenia sa týkajú problematického zverejnenia osobných údajov v rámci povinne zverejňovaných zmlúv, obecných magazínov alebo informačných portálov a nástieniek. Obce častokrát zverejňujú informácie napr. o jubilantoch, narodených deťoch alebo zosnulých osobách, pričom nemajú prispôsobené týmto spracovateľským operáciám vymedzené účely spracúvania, právne základy a informačné povinnosti. Táto rozhodovacia prax neznamená, že dané operácie GDPR zakazuje. Pre obce je však problematické zabezpečiť bežný súlad pri podobných situáciách.

Úrad uložil aj niekoľko poriadkových pokút za opakované nevyhovenie žiadosti o súčinnosť vo výške 500 eur.

Zároveň z rozhodnutí Úradu vyplýva, že mnoho prevádzkovateľov nevyužíva pri kontrolách a konaniach o ochrane osobných údajov právnych zástupcov. Vo viacerých prípadoch absentovala kvalitná právna argumentácia, ktorá by sťažila Úradu prijatie rozhodnutia a preto netreba všetky závery Úradu z rozhodovacej praxe paušalizovať. Skôr je potrebné ich brať ako ilustráciu východzeného prístupu Úradu v praxi. Druhostupňové rozkladové rozhodnutia predsedníčky Úradu vo všeobecnosti potvrdzovali prvostupňové rozhodnutia, a zároveň typicky mierne znižovali uložené sankcie.

3. Judikatúra

Vzhľadom na priemernú dĺžku súdneho konania by malo byť aj v roku 2020 ešte stále predčasné očakávať judikatúru, ktorá by vykladala problematické otázky týkajúce sa GDPR. Avšak, existujú náznaky, že aj taká judikatúra bude postupne prichádzať. V prvom rade pôjde o rozhodnutia správnych súdov prameniace so správnych žalôb proti rozhodnutiam Úradu alebo iným správnym aktom¹, ale rovnako možno v budúcnosti očakávať rozhodnutia súdov v občiansko-právnych a obchodno-právnych sporoch. Netreba zabúdať, že právo na účinný súdny prostriedok nápravy priamo voči prevádzkovateľovi a sprostredkovateľovi priamo upravuje čl. 79 GDPR². V slovenskej judikatúre však stále najviac rezonuje stret info-zákona a teda práva na informácie s ochranou osobných údajov. Táto judikatúra zatiaľ najviac formuje vnímanie definície osobných údajov z pohľadu súdov.

Krajský súd v Bratislave (1S/280/2017): Info-žiadosť o prístup k údajom z evidencie vozidiel Ministerstva vnútra SR

Stručné zhrnutie: Zákon iného členského štátu vzťahujúci sa na zahraničného prevádzkovateľa nemôže byť právnym základom poskytnutia osobných údajov zo strany slovenského prevádzkovateľa, ak slovenské predpisy vyžadujú na poskytnutie súhlas dotknutej osoby.

Zhrnutie: Krajský súd v Bratislave rozhodol 12. marca 2020 spor týkajúci sa prístupu k osobným údajom držiteľov motorových vozidiel z evidencie vozidiel Ministerstva vnútra SR prostredníctvom žiadosti na základe info-zákona. Medzi požadovanými osobnými údajmi mali byť meno, priezvisko, adresa trvalého bydliska a dátum narodenia, ale aj ďalšie informácie o vozidle. Ministerstvo vnútra SR túto žiadosť zamietlo s poukazom na § 113 zákona o cestnej premávke a § 9 ods. 2 info-zákona, podľa ktorých by bol na taký postup potrebný súhlas osoby, ktorej sa údaje týkajú. Žalobca bol maďarskou právnickou osobou zriadenou maďarským zákonom o cestnej premávke, podľa ktorého má žalobca vyberať poplatky za používanie diaľnic a cestných komunikácií resp. vymáhať vzniknuté pohľadávky. Žalobca argumentoval, že citované obmedzenia sa nemali vôbec použiť, pretože Ministerstvo vnútra SR mohlo poskytnúť osobné údaje z tejto evidencie priamo na základe § 10 ods. 2 a § 10 ods. 3 písm. g) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, ktoré majú prednosť. Žalobca sa snažil docieľiť, aby medzi právne základy definujúce jeho postavenie prevádzkovateľa bol v zmysle daných ustanovení extenzívnym výkladom začlenený aj maďarský zákon o cestnej premávke. Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol a dal za pravdu Ministerstvu vnútra SR. Z rozhodnutia vyberáme zaujímavé citácie:

„Vzťah medzi povinnou osobou a žiadateľom je vzťahom vertikálnym a konanie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám je osobitným druhom administratívno-právneho konania. Je založený na princípe generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, čo znamená, že povinné osoby sprístupňujú všetky informácie, okrem tých, u ktorých to zákon zakazuje. Zákaz však nemusí byť explicitne stanovený priamo zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, ale môže vyplývať aj z iných právnych predpisov verejného práva.“

- 1) Nejvyšší správní soud ČR v rozsudku so spis. zn. 9 Azs 49/2018-50 do dňa 9. augusta 2018 rozhodol, že voči opatreniu Ministerstva vnútra ČR, ktorým bolo odmietnutá žiadosť dotknutej osoby v zmysle predpisov o ochrane osobných údajov je opatrením, ktoré je preskúmateľné správnou žalobou. Dôležité však v prípade bolo, že išlo o orgán verejnej moci, ktorý vybavoval žiadosť dotknutej osoby pri výkone verejnej moci. Rozhodnutie súkromno-právneho subjektu by preskúmateľné správnou žalobou samozrejme nebolo. Otázne je, či by platil rovnaký záver, ak by išlo o orgán verejnej moci ale žiadosť by sa týkala účelov, ktoré by nesúviseli s výkonom verejnej moci (napr. PR alebo marketingové účely).
- 2) Čl. 79 GDPR (Právo na účinný súdny prostriedok nápravy voči prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi): „1. Bez toho, aby bol dotknutý akýkoľvek dostupný správny alebo mimosúdny prostriedok nápravy vrátane práva na podanie sťažnosti dozornému orgánu podľa článku 77, každá dotknutá osoba má právo na účinný súdny prostriedok nápravy, ak sa domnieva, že v dôsledku spracúvania jej osobných údajov v rozpore s týmto nariadením došlo k porušeniu jej práv ustanovených v tomto nariadení. 2. Návrh na začatie konania proti prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi sa podáva na súdoch členského štátu, v ktorom má prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ prevádzkareň. Návrh na začatie takéhoto konania možno podať aj na súdoch členského štátu, v ktorom má dotknutá osoba svoj obvyklý pobyt, pokiaľ prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom nie je orgán verejnej moci členského štátu konajúci v rámci výkonu verejnej moci.“

„Právo na informácie predstavuje vo vzťahu k verejnej správe jednu zo záruk zákonnosti, ktorá by v prípade extenzívneho výkladu bola v značne obmedzená. Toto právo samozrejme nie je absolútne, ale je limitované obmedzeniami vyplývajúcimi z potreby ochrany legitímnych verejných záujmov, medzi ktoré patrí aj ochrana osobných údajov.“

„Právo na ochranu osobných údajov garantuje rovnako právu jednotlivca rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či vôbec, prípadne v akom rozsahu, akým spôsobom a za akých okolností majú byť informácie o jeho osobe prístupné iným subjektom. Uvedený aspekt tohto práva nachádza svoje vyjadrenie v článku 19 ods. 3 ústavy garantujúcom jednotlivcovi právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe. Týmto spôsobom vymedzené základné právo dotvára spolu s osobnou slobodou v priestorovej dimenzii a ďalšími ústavne garantovanými základnými právami osobnostnú sféru jednotlivca, ktorého individuálnu integritu je nevyhnutné rešpektovať a chrániť. Ak nebude jednotlivcovi garantovaná možnosť kontrolovať obsah a rozsah osobných dát a informácií ním poskytnutých, ktoré majú byť zverejnené, uchovávané či použité na iné než pôvodné účely, nebude mať možnosť rozpoznať a zhodnotiť dôveryhodnosť svojho potencionálneho komunikačného partnera a prípadne tomu prispôbiť i svoje správanie, potom nevyhnutne dochádza k obmedzeniu až potlačovaniu jeho práv a slobôd, čo nie je v slobodnej a demokratickej spoločnosti akceptovateľné (Spolkový ústavný súd Spolkovej republiky Nemecko z 15.12.1983, sp. zn. BVerfGE 65, 1 Volkszählungsurteil. In: Pl. ÚS ČR 42/11).“

Najvyšší súd SR (6Sžik/3/2019): Info-žiadosť o prístup k údajom o živých spotrebiteľských sporoch pred okresným súdom

Stručné zhrnutie: Ak sa určitá informácia týka spoločnosti s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a konateľom, ktorým by bola tá istá fyzická osoba, v určitom kontexte by mohlo ísť o osobné údaje, ak by sa daná informácia v reálnom živote týka fakticky iba tejto fyzickej osoby. Záleží to však od okolností konkrétneho prípadu a plánovaného spôsobu využitia údajov. (prebraté z 10Sžik/2/2017)

Zhrnutie: Občianske združenie na ochranu spotrebiteľov žiadalo podľa info-zákona Okresný súd Bratislava IV o informácie o živých súdnych konaniach proti vybraným bankám medzi ktorými mali byť aj osobné údaje fyzických osôb v spotrebiteľských sporoch. Okresný súd tejto žiadosti nevyhovel s argumentom, že nejde o žiadosť podľa info-zákona ale žiadosť, ktorá smeruje k výkonu súdnictva, ktorá sa má spravovať vyhláškou č. 543/2005 Z. z. Žalobca argumentoval, že minimálne v prípade, ak je druhou stranou sporu právnická osoba nepôjde o osobné údaje, na ktoré by sa vzťahoval súhlas potrebný v zmysle info-zákona. Najvyšší súd SR dal rozsudkom zo dňa 15. októbra 2020 za pravdu okresnému súdu a žalobu zamietol v celom rozsahu. Vo svojej argumentácii prakticky prebral už skorší rozsudok Najvyššieho súdu SR v rovnakej veci voči inému súdu ako inej povinnej osobe (10Sžik/2/2017 zo dňa 19. júna 2019):

Z rozsudku vyberáme zaujímavé citácie – prebraté z 10Sžik/2/2017:

„Pri poskytnutí informácií týkajúcich sa právnických osôb, je samozrejme potrebné skúmať, či sa nejedná o informácie týkajúce sa v konečnom dôsledku identifikovateľných fyzických osôb. Teda je potrebné aplikovať test primeranej pravdepodobnosti a zodpovedať otázku, či existuje primeraná pravdepodobnosť, že poskytnuté údaje budú použité na identifikáciu fyzickej osoby (tento test vykladal Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí zo dňa 19. októbra 2014, C-582/14, vo veci Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland). Odpoveď na takúto otázku je závislá od viacerých faktorov vystupujúcich v konkrétnom prípade, a bude sa zrejme líšiť aj v závislosti od toho, či sa poskytnutá informácia týka viac-osobových spoločností alebo sa týka jedno-osobovej spoločnosti s ručením obmedzeným.“

„Napríklad, ak by sa informácia mala týkať spoločnosti s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a konateľom, ktorým by bola tá istá fyzická osoba, v určitom kontexte by mohlo ísť o informáciu, ktorá sa v reálnom živote týka fakticky iba tejto fyzickej osoby. Na druhej strane, ak by sa informácia týkala právnickej osoby, ktorá má viacero alebo mnohých členov v orgánoch spoločnosti alebo zamestnancov (napr. akciová spoločnosť), nemuselo by ísť o

informáciu týkajúcu sa konkrétnej fyzickej osoby. Tieto príklady však nemusia platiť absolútne, nakoľko musia byť posudzované v kontexte danej situácie, a to prostredníctvom testu primeranej pravdepodobnosti podľa recitálu 26 smernice 95/46 EC rovnako tak podľa recitálu 26 GDPR. Neopomenuteľným kritériom v takejto veci bude samozrejme aj dôvod zverejnenia údajov, čiže naplnenie účelu zákona o slobode informácií. Ako už najvyšší súd uviedol, uvedené otázky neboli predmetom sporu v prejednávanej veci, avšak možno mať za to, že povinné osoby test primeranej pravdepodobnosti aplikovali a zaoberali sa otázkou, či sprístupnené informácie sa týkajú primárne právnickej osoby, alebo či vedú k identifikácii fyzickej osoby.“

Najvyšší súd SR (6Sžik/1/2020): Info-žiadosť o prístup ku protokolu Ministerstva vnútra SR, ktorým bol preverený postup polície počas prebiehajúceho trestného konania

Stručné zhrnutie: Právom na prístup podľa info-zákona nie je možné zasahovať do činnosti súdov a orgánov činných v trestných konaniach. Povinná osoba má sprístupniť čiastkové rozhodnutia alebo rozhodnutie vo veci samej až po vydaní konečného rozhodnutia, avšak nie počas trvania konania. Aj to iba vtedy, ak by rozhodnutia neobsahovali osobné údaje.

Zhrnutie: Občianske združenie žiadalo na základe info-zákona protokol Ministerstva vnútra SR, ktorým bolo ukončené konanie sekcie kontroly a inšpekčnej služby vo veci preverenia postupu polície v prípade napadnutia osoby. Najvyšší súd rozsudkom zo dňa 15. októbra 2010 žalobu zamietol, pričom poukázal na koncepciu implicitného obmedzenia prístupu k informáciám, ktorá sa vyvinula v slovenskej judikatúre, podľa ktorej pre posúdenie povinnosti sprístupnenia informácií povinnou osobou nie je možné aplikovať info-zákon ako izolovaný právny predpis, ale je potrebné aj vyhodnotiť, či sa sprístupnením informácie neohrozí iný záujem štátu. Podľa kasačného súdu bol protokol v danom prípade ide čiastkovým rozhodnutím a nie rozhodnutím vo veci samej.

Z rozsudku vyberáme zaujímavé citácie:

„Právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdov či orgánov činných v trestnom konaní v priebehu konania. Iná situácia bude v prípade vydania rozhodnutia vo veci samej, kedy nie je dôvodov na obmedzenie prístupu k týmto rozhodnutiam za podmienky, že tieto nebudú obsahovať osobné údaje chránené zákonom o ochrane osobných údajov.“

Krajský súd v Bratislave (14CoCsp/24/2020): Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mala banka opraviť údaje o skončení úveru v nebankovom registri klientskych informácií (NRKI)

Stručné zhrnutie: Dátum zániku záväzkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 7 ods. 13 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je dátum vyhlásenia o predčasnej splatnosti úveru ale dátum reálneho splatenia úveru (aj keď inej osobe - postupníkovi). Uvedenie tohto neskoršieho dátumu v NRKI nie je spracúvaním nesprávnych osobných údajov a nemožno ich meniť nariadením neodkladného opatrenia po uplynutí niekoľkých rokov.

Zhrnutie: Klient banky (fyzická osoba) sa domáhal na okresnom súde vydania neodkladného opatrenia, ktorým by bolo nariadené banke upraviť dátumy ukončenia úverov o približne 3 roky skorej ako zapísané údaje. Podľa § 7 ods. 13 zákona o spotrebiteľských úveroch sa údaje v registri uchovávajú 5 rokov od zániku záväzkov. Žalobe predchádzalo odmietnutie opravy údajov zo strany nebankového registra. Podľa žalobcu z registra vyplývalo, že rozhodujúcim dátumom o ukončení zmluvy je dátum postúpenia pohľadávky na spoločnosť vymáhajúcu pohľadávky. Neskôr tvrdil, že týmto dátumom malo byť vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. K splateniu úverov však došlo až po postúpení pohľadávok na spoločnosť vymáhajúcu pohľadávky. Zápis v registri údajne mal brániť žalobcovi získať refinancovanie hypotéky. Hrozbu zmeškania žalobca preukazoval aktuálnou situáciou na hypotekárnom trhu, kedy boli úrokové sadzby najnižšie – a neopravenie osobných údajov preto malo predstavovať hrozbu zmeškania tejto príležitosti. Banka argumentovala, že údaje boli správne, keďže záväzok zanikol až úplným

splatením a zároveň namietla svoju pasívnu legitímáciu, keďže pohľadávky už boli postúpené na inú osobu. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 10. septembra 2020 zamietavé uznesenie okresného súdu potvrdil a dal za pravdu banke. Ak by však mal žalobca po právnej stránke (ukončenie záväzku) pravdu a podal žalobu bezodkladne a nie po niekoľkých rokoch, súd by mohol v obdobnom prípade neodkladným opatrením nariadiť opravu osobných údajov.

Okresný súd Komárno (13C/33/2020): Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa mala nariadiť povinnosť vlastníka zdržať sa používania kamerového systému na jeho nehnuteľnosti

Stručné zhrnutie: Len priložením fotografií nie je možné preukázať potrebu vydania neodkladného opatrenia na zdržanie používania kamerového systému.

Zhrnutie: Žalobkyňa tvrdila, že kamerový systém na susednom dome neoprávnene spracúva jej osobné údaje, bez uvedenia potrebných informácií a bez jej súhlasu, čím je zasahované do jej súkromného života. Tvrdila, že kamerový systém monitoruje priestory jej nehnuteľnosti, ktorá nemá povahu priestorov prístupných verejnosti. Na podporu svojich tvrdení súdu predložila 4 fotografie kamerového systému, tie však podľa okresného súdu nestačili na preukázanie skutočností potrebných pre vydanie neodkladného opatrenia. Okresný súd návrh zamietol uznesením dňa 14. októbra 2020.

Z rozsudku vyberáme zaujímavé citácie:

„Z fotografií nie je zrejmé, že ide o kameru umiestnenú na dome vo vlastníctve žalovaných. Je však z nich zrejmé, že kamera sníma priestor pozdĺž bočnej steny domu neznámeho vlastníka, na ktorom je umiestnená, nepochybne pre osobné účely majiteľa domu. Pritom monitorovanie priestorov na účely ochrany majetku je možné. Z fotografií nie je vôbec zrejmé, že by bol nainštalovanou kamerou snímaný aj priestor vo vlastníctve žalobkyne, teda že kamera zaznamenáva aj osobné údaje žalobkyne. Navyše, nie je z nich ani zrejmé, že na fotografiách odfotená kamera je funkčnou kamerou alebo je jej atrapou. Žalobkyňa podľa názoru súdu neosvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami neodkladným opatrením v navrhnutom rozsahu a ani dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.“

„Navyše, žalobkyňa ani nešpecifikovala čo by malo byť predmetom konania vo veci samej, najmä keď zdôraznila úlohu Úradu na ochranu osobných údajov SR, ktorý je oprávnený kontrolovať zariadenia, ktoré môžu slúžiť alebo slúžia, alebo mali slúžiť na spracúvanie osobných údajov kontrolovanou osobou (§ 93 zákona č. 18/2018 Z.z. v spojitosti s § 3 ods. 5 písm. a/ citovaného zákona).“

4. Ďalšia činnosť Úradu

V roku 2020 nezverejnil Úrad žiadne nové metodické usmernenia, okrem februárovej [aktualizácie svojho staršieho usmernenia č. 3/2018 k povinnostiam prevádzkovateľa e-shopu](#). Išlo však len o drobné zmeny, z ktorých najpodstatnejšia sa týkala odstránenia marketingových účelov pri cookies a oprávnenom záujme.

Koncom apríla na návrh vlády [parlament odvolal predsedníčku Úradu](#), ktorú až do tohto momentu zastupuje podpredsedníčka. Predsedníčku Úradu pred jej odvolaním [vypočúval výbor pre ľudské práva Národnej rady SR](#), ktorého najviac zaujala žiadosť o súčinnosť, ktorú Úrad zaslal nezávislému českému žurnalistickému centru, v ktorej sa Úrad okrem iného pýtal na zdroj, od ktorého dané centrum získalo nahrávku bývalého generálneho prokurátora. Kontroverzné na tomto postupe bolo, že slovenský Úrad priamo konal voči českému subjektu, na ktorý sa podľa všetkého nevzťahoval slovenský zákon o ochrane osobných údajov. Podľa ustanovení o spolupráci, vzájomnej pomoci a cezhraničnej spolupráci podľa čl. 60 až 62 GDPR zrejme mal byť najprv oslovený český úrad.

Ďalšou činnosťou Úradu navonok dominoval vývoj pandémie. Úrad vydal v tejto súvislosti viacero krátkych správ, oznámení a predbežných stanovísk najmä prostredníctvom svojho webového sídla. Spočiatku Úrad len [odkazoval na všeobecné usmernenia Výboru \(EDPB\) a ďalšie európske zdroje](#) na tému ochrany osobných údajov a COVID-19, neskôr sa však vyjadril ku konkrétnym otázkam.

Už počas apríla však bolo evidentné, že spolupráca medzi Úradom a novou vládou nebude ideálna. 16. apríla sa [Úrad verejne vyhradil voči slovám ministerky Remišovej](#), že údajne zdržuje projekt inteligentnej karantény s tvrdením, že na spustenie aplikácie nepotrebuje Úrad verejného zdravotníctva SR „povolenie“ Úradu.

V máji [Úrad zverejnil osem základných otázok](#), ktoré Global Privacy Assembly, ktorého súčasťou je aj Úrad odporúčal posúdiť prevádzkovateľom aplikácii na sledovanie kontaktov.

V auguste Úrad zverejnil [informačný dokument ku právam dotknutých osôb](#) spolu so vzorovými žiadosťami na ich uplatnenie.

Na základe [medializovaných informácií spoločnosti Nethemba](#) o bezpečnostnom incidente v aplikácii moje eZdravie začal v septembri Úrad z vlastného podnetu samostatné správne konania voči NCZI a ÚVZ SR a poveril odbor kontroly vykonaním kontroly v oboch prípadoch. Tieto konania pokračujú.

V rámci [celoštátneho testovania sa Úrad v 21. októbri vyjadril](#) v duchu, že ho považuje „logisticky náročné“ a poskytol prehľad základných povinností, ktoré si bude musieť prevádzkovateľ (toho času údajne nebolo jasné kto ním bude) splniť. Vyjadril sa, že len zdravotnícki pracovníci z prezentovaných tímov majú v zmysle zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a zákona o ochrane verejného zdravia dostatočný právny základ na spracúvanie osobných údajov. Nakoniec boli prevádzkovateľmi poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, pričom ministerstvo obrany v spolupráci s armádou zabezpečovalo registráciu zdravotníckych dobrovoľníkov.

Nasledujúci deň Úrad aktualizoval dokument [„Často kladené otázky“](#) vo vzťahu ku koronavírusu. Zaujímavé na tomto dokumente bolo, že Úrad pripustil, že fyzické nahliadanie do občianskeho preukazu za účelom overenia veku pri vstupe do prevádzky nemusí predstavovať spracúvanie osobných údajov, na ktoré sa má vzťahovať GDPR. Pozitívom aj pre budúcu prax je, že historicky išlo o jeden z prvých ak nie úplne prvý negatívny výklad pojmu „informačný systém“ (*filling system*) v zmysle čl. 2 ods. 1 GDPR z dielne Úradu. Ak však nemalo ísť o spracúvanie osobných údajov v pôsobnosti GDPR, potom posledná veta stanoviska pôsobila nadbytočne: „*V prípade, ak by predajcovia vyžadovali preukázanie sa výlučne občianskym preukazom, odporúčame prekryť ostatné údaje (prstami, dlaňou), ktoré sa na občianskom preukaze nachádzajú a nie sú pre posúdenie Vášho veku zamestnancom predajne potrebné.*“

Koncom [októbra sa Úrad vyjadril k otázke využívania streamingu obecných kamier](#) pre informovanie verejnosti o hustote a počtu osôb pred odbernými miestami pri plošnom testovaní so záverom, že by pravdepodobne išlo o nový nezlučiteľný účel spracúvania. Úrad odporučil obciam v takom prípade zabezpečiť, aby osoby neboli na

záberoch identifikovateľné napríklad rozostrením záberu alebo alternatívne informovať o približnom počte ľudí a čase čakanie na webovom sídle alebo v rozhlase.

Výslovne negatívne prijali klienti ale aj odborná verejnosť dve „predbežné“ stanoviská Úradu k otázke preukazovania sa negatívnym testom na pracovisku a v prevádzkach z 29. a 30. októbra. V prvom stanovisku sa [Úrad vyjadril v duchu](#), že uznesenie vlády nemôže byť v tomto smere právnym základom a rovnako ani zákonník práce ani iný Úradu známy právny predpis. [V druhom stanovisku](#), v ktorom Úrad posudzoval vyhlášku ÚVZ stanovujúcu predmetnú povinnosť sa Úrad obmedzil len k stručnému a z nášho pohľadu nepochopiteľnému konštatovaniu:

„Úrad vykonal právnu analýzu s ohľadom na ochranu osobných údajov, ktorú zaslal UVZ SR. Na základe tejto analýzy dospel k tomu, že ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré má vyhláška vykonávať, táto v navrhovanom znení nereflektuje. S ohľadom na uvedené úrad nateraz zotrúva na svojom stanovisku z 29/10/2020 „Uznesenia vlády č. 678, aj 693, z pohľadu ochrany osobných údajov, nepovažujeme k dnešnému dňu za dostatočný právny základ na spracúvanie údajov týkajúcich sa zdravia.“

Tým Úrad akoby odporučil prevádzkovateľom nekontrolovať negatívne testy pri vstupe, nakoľko k tomu údajne nebol právny základ. Zaujímavé je, že v tomto prípade už Úrad nezaujal obdobné stanovisko ako v prípade kontroly veku z občianskych preukazov cez negatívny výklad pojmu informačný systém. Odhliadnuc od právnej roviny a vzhľadom na vyhlásený núdzový stav považujeme tieto dve stanoviská za najväčší profesionálny prešlap Úradu v roku 2020. Pre právnu neistotu u klientov a krátkosť času sme tento prístup Úradu verejne kritizovali a poskytli zadarmo vzorovú *mini privacy policy* pre kontrolu vstupov spolu s [prezentáciou zameranou na vysvetlenie právnej roviny problému](#). Prístup Úradu sa nezaobišiel ani bez tvrdej [kritiky zo strany Úradu vlády SR](#).

V neposlednom rade, ani v roku 2020 ešte Úrad nestihol požiadať Výbor o schválenie akreditačných kritérií pre monitorujúce subjekty podľa čl. 41 ods. 3 GDPR a teda ani vydať vyhlášku, s ktorou počíta § 87 ods. 12 zákona č. 18/2018 Z. z. od 25. mája 2018. Obdobný záver platí aj o certifikáciách podľa čl. 42 GDPR resp. § 88 zákona č. 18/2018 Z. z. Prakticky tak na Slovensku nie je možné požiadať o akreditáciu monitorujúceho subjektu a tým pádom sa sektory nevedia dostať k úplnému aplikovaniu kódexov správania. Je neuveriteľné, že nečinnosťou Úradu nie je možné v praxi využívať všetky inštitúty a výhody GDPR ani dva roky po začiatku jeho aplikovaní. Pritom existovali dva roky na prípravu.

Zhrnutie

Z odstupom času je možno prekvapujúce, že agenda okolo COVID-19 nás v tomto roku zamestnávala v takom rozsahu aj v oblasti ochrany osobných údajov. Základné otázky týkajúce charakteru a fungovania právnych základov zákonnej (právnej) povinnosti, verejného a oprávneného záujmu by mali byť dávno vyjasnené ale v našom právnom poriadku ani v prístupe Úradu evidentne nie sú a stále nám spôsobujú problémy. Nejde však o jediné problematické inštitúty.

Predseda českého úradu na ochranu osobných údajov sa údajne tento rok nechal počuť, že v praxi ešte nevidel správne vykonané posúdenie vplyvu podľa čl. 35 GDPR. Zároveň poznamenal, že počet predchádzajúcich konzultácií o ktoré bol český úrad požiadany podľa čl. 36 GDPR je blízky nule. Obdobný problém s chápaním posúdenia vplyvu ako ľudsko-právnej analýzy máme aj na Slovensku. V našej republike existuje nulová metodická podpora vo vzťahu k posúdeniu vplyvu, čoho dôkazom je aj [vyhláška Úradu č. 158/2018 Z. z.](#)

V zahraničí boli témou roka cezhraničné prenosy do USA a Spojeného kráľovstva, v dôsledku zrušenia EU-US Privacy Shield a Brexitu. Zahraničné dozorné orgány sa venovali posúdeniu používania produktov ako Microsoft 365 Office, Google Analytics, cieleniu reklamy cez sociálne siete a spracúvaniu cookies v kontexte pripravovaného ePrivacy nariadenia. Tieto nástroje používajú takmer všetci prevádzkovatelia aj na Slovensku a citlivosť týchto spracovateľských operácií je neporovnateľná s agendou COVID-19, kamerovými systémami, rodnými číslami a podobnými témami, ktorým sa už tradične venuje náš Úrad. Ide však o nepochybné komplexnejšie témy, ktoré vyžadujú oveľa náročnejší výklad, ku ktorému sa prax Úradu ešte nedostala.

Hodnotiť pozitívne činnosť nášho regulátora, celkové riadenie tejto oblasti z pohľadu štátu a z pohľadu legislatívneho procesu by bolo klamanie seba samého. Existujú síce členské štáty ako Estónsko, kde dodnes neexistuje ani jediná pokuta udelená podľa GDPR. Ak sa však pozrieme na západné európske krajiny, zistíme, že Slovensko síce vykazuje určitú administratívnu činnosť, ale v skutočnosti sme na úplnom začiatku v budovaní tejto oblasti.

Čo sa však dá podľa nášho názoru hodnotiť pozitívne, je rozhodovacia prax našich súdov. Na rozdiel od Úradu si sudy nevedia vybrať agendu tým, že začnú konanie z vlastnej iniciatívy. Judikatúra v tejto oblasti trpí tým, že je málo žalobcov. Avšak, v rozhodovacej praxi súdov neexistuje výslovne nesprávne, kontroverzné alebo niečím vyčnievajúce rozhodnutie v oblasti ochrany osobných údajov. Naopak, badať stopy po ustálení judikatúry v opakujúcich sa veciach ako je stret s info-zákonom. Zároveň treba oceniť aj prvé pokusy o odvážnejšie výklady definície osobných údajov ale aj prípady, kde sudy namiesto zbytočného teoretizovania jednoducho zachovali zdravý rozum.